

invalidate all the proceedings talking loudly all the while. I am not very much influenced by the trend of the debate. I have looked into the records. The Speaker proposes a motion, after it is moved. The Speaker ascertains the sense of the House by taking vote or by other ways provided in the rules. Therefore, the operative part is the reading of the Motion and its proposal to the House by the Chair. the reading of the motion and its proposal are the really operative part so that the motion comes within the cognisance of the House. It is also clear that if a motion is to be withdrawn, it has to be withdrawn with the leave of the House ; that is, because it becomes the property of the House.

Sri K. H. PATIL (Gadag).—A decision has been given by the Chair. When he said that he has moved the motion, I took objection and raised a point of order and the Deputy Speaker then in the Chair was kind enough to give a ruling that no motion has been moved. It may be moved today. Let it be moved ; we will be saving time.

Mr. SPEAKER.—I suppose that is the sense of the House. Mr. Srinivas may kindly move it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ (ಸಾಗರ).—ನನ್ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,

“ದಿನಾಂಕ ಥಿಬ್ಯುವರಿ 19, 1968 ರಂದು ವಿಧಾನ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ದೀರ್ಘಿಸಿ ದಯವಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕ್ರೇತನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರ್ಗೆ ಕೃತಿಧೂತಾ ಪ್ರಖರ್ಚವಾದ ಪಂದನೆ ಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲಿ ಅಷ್ಟುಜೀ ಕೊರುತ್ತೇನೇ”

ಈ ಕೃತಿಧೂತಾ ನಿಷ್ಠಾಯಿಸಬೇಕು ನಾಂತರದಾಯಿಕವಾಗಿ ನೂಡಿಸಲು ನಾನು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೂಡಿಸಬೇಕು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೌಟ್ಟಬಸವರ್ಮ್ಯಾ ಸೋರ್ಗಿ (ಹಡಗಲ).—ನಾನು ಈ ನೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That we the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this session beg leave to thank the Governor for the address delivered to the members of the Legislature on the 19th February 1968.”

What about these amendments ? Are all the members present ? I request all the Hon' Members who have suggested amendments to be present in the House. If they are in the Lounge, a message can be sent to them. Otherwise, they will be disallowed.

Sri S. D. KOTHAVALE (Sankeshwar).—Sir, the amendments should be taken as moved ; otherwise, we will lose lot of time.

Mr. SPEAKER.—Yes.

Amendments moved :

By Sri K. H. Patil.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“but regret that—

(1) No mention is made about the Water Supply and Slum Clearance activities in cities like Gadag.

(2) No mention is made about inhuman actions of Police in Madhugiri and Bangalore.

(3) No mention is made about improper and unreasonable disparity in food supply to town area and villages.

(4) No mention is made about the insanitary conditions prevailing in the rural areas and the measures to eradicate them.

(5) No mention is made about the improper grant-in-aid system prevailing in respect of grants towards school building and construction of General Hostels.

(6) No mention is made about the burning problem of language issue.

(7) Government have failed in achieving progress in respect of Rural and Urban Water Supply Scheme.

(8) No mention is made about new plans towards agricultural development in the State.

(9) No mention is made about remand homes in the State and about their development.

(10) No mention is made about any new scheme regarding industrial development of the State.

(11) No mention is made about the action taken on Pay Commission report submitted in November 1967.

(12) No mention is made about the Co-operative Industrial Undertakings.

(13) No mention is made about holding Taluk Development Board elections.

(14) There is interference of Government in the affairs of the Rural Institute of Hanumanamatti.”

By Sri B. P. Kadam.—(19-2-1968)

The following words shall be added at the end of the motion

“but regret that—

(1) the reference to the Mahajan Commission Report is uncalled for as the Commission has not resorted to any fixed uniform principles for all the border areas and further that the

Government has failed to suggest a clear solution of the border dispute on the basis of the wishes of the people, language and contiguity.

(2) The language question is not adequately dealt in the Address.

(3) Address has failed to take note of the fact that the agricultural income has not risen on account of reactionary laws and faulty State policies.”

By Sri B. B. Sayanak.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“but regret that

(1) the speech is silent over the abolition of land revenue in the State.

(2) the Government has failed to note the deterioration in the administration of the Police Department and to take effective steps to improve the efficiency and morale of the officers and personnel of this Department but on the other hand, the harassment by the Police who are assisting the Congress party has met with thorough approval from the Government.

(3) the speech has failed to disclose any proposal that the Government have in view regarding the upliftment of Depressed classes and that the Government seems to be indifferent to this burning question.

(4) the speech is silent in regard to any proposal that the Government may have for housebuilding programme for the poor and middle classes.

(5) the address is silent in regard to the failure of municipalities and has failed to note that the policy of the Government in postponing the elections to Municipalities has resulted in the suspicion that the postponement is due to the fact that any election would result in defeat of the Congress Party in such elections and that therefore the Government in power is reluctant to hold elections.

(6) the speech has failed to take effective steps to eradicate the growing menace of corruption which has injected every quarter in services.

(7) the Ministers have not taken effective steps to maintain the progressive character of the State, having failed to tackle the problem of growing unemployment in the State.

(8) no mention has been made of the linguistic minorities and the steps the Government is going to take in order to preserve their rights and their culture.

(SRI B. B. SAYANAK)

(9) the Ministers have not taken any steps to change the name of this State from "Mysore State" to "Karnatak"

(10) there is no foundation laid for removing unemployment or underemployment"

By Sri M. H. Jayaprakash Narayan.—

The following words shall be added at the end of motion :

"but regret that—

(1) to take adequate, and concrete steps for eradicating the evils of untouchability in the rural parts.

(2) to make adequate provision for the progress of Scheduled castes in the field of education.

(3) to take steps for grant of land to the landless people and to Scheduled Castes and Tribes.

(4) to take steps to exempt stamp duty to landless Agricultural Labourers to apply for grant of lands.

(5) to take adequate measures for the promotional development of small scale industries among poor and helpless Harijans and Girijans.

(6) to take adequate measures to create representations in co-operative Banks, the Boards and Committees, Corporations constituted by Government from time to time to Scheduled Castes and Tribes.

(7) to implement the report of the Special Officer of Scheduled Castes and Tribes under Article 338 (2) of the Constitution of India.

(8) to give adequate appointments in the State Government as per articles 14 (4), 335 and 320 (4) of the Constitution of India to Scheduled Castes and Scheduled Tribes.

(9) to implement the directive principles for the economic, social and educational advancement of the Scheduled Castes and Tribes.

(10) to take proper measures to introduce prohibition of the consumption of intoxicating drinks as per article 47 of the Constitution of India."

By Sri P. B. Nandihali.—

The following words shall be added at the end of the motion :

"but regret that—

(1) the Address has failed to suggest the principle to solve the burning problem of Border Area which is agitating the

minds of lakhs of Marathi speaking people who are trying to serve by the democratic principle of village as a unit, linguistic majority, geographical contiguity and the wishes of the people ;

(2) the interests and rights of the minorities are neglected in Mysore State ;

(3) the Government has neglected the developmental works in the Marathi speaking Areas of Belgaum District ;

(4) the Government has failed to encourage the common people to start institution of pre-primary and secondary education in the rural Area ;

(5) the Government has neglected the grievances of the landless labourers and the poor people of the Scheduled Castes and Tribes in the Rural Area ;

(6) failure of Government to conduct elections to local bodies under Village Panchayat Act, Municipalities Act and Corporation Act ;

(7) that the Government has neglected the problem of national language Hindi which is agitating the minds of all people ;

(8) the Address does not imply any effective measures and plan for substantial and prompt reduction in the growing unemployment, corruption and economic inequality of the people.”

By Sri H. Siddaveerappa.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) the Address has failed to take note of the situation in the State that the administration in the State has suffered a set back due to the Chief Minister holding the post of the Presidentship of the All-India Congress Committee whereby making frequent trips to Delhi and thus cause dislocation in the working of the Administrative machinery ;

(2) the Law and Order position in the State is very near breaking point chiefly due to the failure of the Council of Ministers in giving a proper lead to the State in policy matters such as language issue ;

(3) the Government is not interested in the economic development of the State as a whole ;

(4) corruption and nepotism are increasing and that no action is taken to put down corruption ;

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

(5) the Council of Ministers are interested only in making vain promises which they are incapable of translating into action ;

(6) no action is taken to solve the ever increasing unemployment among the educated ;

(7) the interests of the Agricultural community are neglected in not giving effect to the Agricultural Produce Marketing (Regulation) Act, 1966 passed by the Legislature and assented to by the President of India a long ago.'

By Sri M. Nagappa.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) there is no mention in the Address about the important events in the State in immediate past and that there is no indication of the policy of the Government in important matters like, language problem, Agriculture, Education and Law and Order, etc., in future.”

By Sri Digamber Rao B. Kalmankar.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) the bungling of the Government in pursuing the inconsistent language policy has been primarily responsible for the recent violent demonstrations of students in the City of Bangalore and other Towns ;

(2) that no mention is made regarding the utter failure of Government to chukmate the smuggling of essential foodgrains into Maharashtra and to bring to book the culprits ;

(3) that no mention is made regarding the failure of the Government to supply sugar in adequate quantity to the common consumers at reasonable price due to its partial decontrol policy ;

(4) no mention is made regarding the failure of the Government to maintain steady supply of foodgrains to the vulnerable sections of society and to the consumers in the informal rationing areas in adequate quantity ;

(5) that no mention is made regarding the rampant misuse of Power by the Congress Government for its party and selfish ends at all levels and thereby has weakened the very formalities of democracy and democratic system ;

(6) that no mention is made regarding the failure of Government to nationalise all road routes in the State with a view to help the private vehicle owners and failure of the Government to set right the rampant corruption in the administration of the M.S.R.T.C.;

(7) that no mention is made regarding the failure of Government to popularise the importance of family planning in all sections of society and there is deliberate discrimination in its implementation, which has adverse effect on the programme itself;

(8) that no mention is made regarding the failure of Government to popularise high yielding varieties of crops due to lack of adequate technical knowledge of the Government staff in the Agriculture Department;

(9) that no mention is made regarding the failure of Government to implement irrigation schemes in Gulbarga District which has hampered the Food production;

(10) that no mention is made regarding the failure of Government to provide Government lands for cultivation to the landless;

(11) that no mention is made regarding the measures taken by the Government to solve growing unemployment in urban and rural areas and of equalised unemployed;

(12) that no mention is made regarding the rampant corruption and favouritism in vogue in all departments of the Government;

(13) that no mention is made regarding failure of the Government to provide minimum facilities to the legislators.”

By Sri Chandrakanth Sindhole.—

“ The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) that no mention is made regarding the failure of Government to implement irrigation schemes in the District of Bidar;

(2) that no mention has been made regarding the starting of new industries at Bidar;

(3) that no mention has been made regarding the reduction of the size of the Cabinet in view of the stringent economic conditions of the Mysore Government;

(4) that no mention has been made regarding Crops failure at Bidar due to cold wave;

(5) that no mention has been made regarding inadequate water supply at Bidar.”

By Sri N. B. Sirdesai.—

The following words shall be added at the end of the motion:

“ but regret that—

(1) the Address has failed to refer to the problem of unemployment and under employment in the State in general and regarding Marathi people of Border areas in particular ;

(2) there is no mention in the Address about communication in Malnad and Marathi speaking Talukas like Khanapur and Belgaum and there is no reference to any special provision for this area ;

(3) there is no reference to eradication of corruption and inefficiency in the administration ;

(4) the Government have ignored the rights and privileges of the minorities and other weaker and suppressed sections of the people of the State for their security, language and culture ; especially of Marathi people in Border areas ;

(5) the Ministers are ignoring especially Marathi and Malnad parts like Khanapur and improving only Kannada parts of the State ;

(6) under the ‘Mysore Village Panchayat and Local Boards Act of 1959’ more powers are delegated to Government Officials and there is no proper decentralisation power ;

(7) the Government have failed to increase the paddy prices in consistent with the increased prices of the other essential commodities ;

(8) Government have failed to sanction increments and promotions due to the officials in time ;

(9) there is no reference to the increase of pay scales of primary schools teachers ;

(10) film documentaries on Agriculture, Education and Co-operation are not made available in Mantri to C. D. Blocks in Marathi areas in the State.”

By Sri V. N. Patil.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) the failure of the Council of Ministers in enunciating a suitable policy to catch the rising prices of foodgrains and essential commodities and steps to arrest the same in spite of the repeated assurances being given to that effect on the floor of this august House ;

(2) the failure of the Council of Ministers to put down Police atrocities on innocent citizens, to protect the life and respect of the innocent peasants and workers while they demand the just and human rights ;

(3) the failure of the Council of Ministers to put an end to corruption and blackmarketing and thereby giving protection and encouragement to the unseocial anti-National hoarders at the cost of the people ;

(4) the failure of the Council of Ministers to solve the problems of the N.G.Os. and to promote the eligible graduate teachers in spite of years of teaching experience ;

(5) the failure of the Council of Ministers to create a climate of social and personal security for its citizens;

(6) the failure of the Council of Ministers to abolish the land revenue and to reduce the unequal burden on small holding by bringing the assessment of Ex-Jagir and Khalsa areas in Hyderabad Karnatak areas ;

(7) the failure of the Council of Ministers to stop the harassive methods of levy collections in Bidar District, in spite of the Khariff and Rabi crops failure ;

(8) the failure of the Council of Ministers to give regular remunerative market prices to the peasantry agriculturists in order to save them from the brutal eluches of hoarders and blackmarketeers ;

(9) the failure of the Council of Minister to fulfil the assurance given on the floor of the Assembly on 22nd December 1967 to villagers of Markhal and Bothagi about the Home Minister's personal visit to stop Police atrocities there, to conduct an enquiry about the brutal repression and the terror let loose by the Police thereby withdrawing the shameful mass punitive Criminal case hoisted against the entire male village population and arrest of small school going boys of even below 12 years ;

(10) the failure of the Council of Ministers to bring reform in the Police administration ;

(11) the failure of the Council of Ministers to provide electricity to the Rural agriculturists who have after survey installed I. P. Sets, to punish the corrupt Officers who refuse to instal and give service unless heavy bribe is paid to them in advance, to remove such corrupt Officers in spite of serious repeated complaint against them, and to transfer such anti-national officers who are hampering the agricultural produce by refusing to give service in spite of the M. S. E. B. and the concerned Minister ;

(SRI N. PATIL)

(12) the failure of the Council of Ministers to put an end to Police repression on students, workers and peaceful citizens ;

(13) the failure of the Council of Ministers to remove the discrimination in the Prohibition Policy of maintaining prohibition only in Bidar District while scrapping the same in the State ;

(14) the failure of the Council of Ministers to name the long cherished Historical name KARNATAKA even after 10 years of its formation and to take steps for the rightful place to Kannada Language in all fields of activities including University and Technical Education ;

(15) the failure of the Council of Minister to provide text books to the students ;

(16) the failure of the Council of Ministers to take bold and decisive steps to implement the Mahajan Commission recommendations to put an end once and for all to the parochial linguistic chauvinism ;

(17) the failure of the Council of Ministers to take timely and bold steps in consultation with all political parties in the State to the Language and Link language issue ;

(18) the failure of Council of Ministers to press the Centre for the decision of the River waters dispute at the just rights of the State by legal recourse ;

(19) the failure of the Council of Ministers to take steps to rebuff the Shiva Sena menace the Fascist organisation in Maharashtra by strong actions to protect the Kannadigas in Maharashtra ;

(20) the failure of the Council of Ministers to nationalise the complete Road Transport in the State ;

(21) the failure of the Council of Ministers to nationalise the mineral wealth of the State by way of dynamic policy of nationalisation in the Department of Mining and Transport ;

(22) the failure of the Council of Ministers to eradicate untouchability, to provide employment, to give human dignity its rightful place in reality by stopping to act frauds on the constitution."

ನೂಡರು :—ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ

ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕಾದ್ಯು :

“ ಅದರೆ—

(ಅ) ಶಾಸನ ಸುಷ್ಯವಸ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ ತಾಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮಧುಗಿರಿಯ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೂತರ ಹೇಳಿ ನಡೆದಂತಹ ಪ್ರೋಲನ್ ಅಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ;

(ಇ) ಮತ್ತು ಮಾನ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಾಳ್ಳೂಕು ಮಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ದೀಲ್‌ಡಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಾಮು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಕಂಡು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾಕಮ್ಮೆ ಹಣವೊದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲಿರುವುದು;

(ಇಂ) ಅಹಾರ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗಿ ನರಬಿರಾಯಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಕೊಳ್ಳುವ ತಕ್ತಿಯಿರಿತ, ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ನಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ನಾಲಿದು;

(ಇಂ) ರಸ್ತೆನಾರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲು ನಕಾರ ಮುಂದೆ ಬರಲು ಹಂಚಿರಿಯುತ್ತಿರುವುದು;

(ಇಂ) ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಸಾಲಿರಿರುವುದು;

(ಇಂ) ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನರಬಿರಾಯಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲಿರಿದುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಿಕರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಸಾಲಿರುವುದು;

(ಇಂ) ಮೈದಾನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಬೆಳೆ, ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣನಿರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ವದ್ದು ಹಾಮರ (coconut pickups) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಾಕಷ್ಟ್ರಾಫೆ ತೆಂಗಿನಬೆಳೆಗೆ ಉತ್ತೀಜನ ಕೊಡಿರಿರುವುದು;

(ಇಂ) ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ದೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊರಕನಲು ಯಾವ ಹೊನ ಭರ ವಸ್ತಕೊಡಿರುವುದು.—ಇವೆಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದು—ಇವೆಲ್ಲ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ.”

ನೂಚಕರು:—ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗಾರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಣ್ಣಮಾಸ್ತಿಗಾರಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಳಿಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನೇರಿಸಿತಕ್ಕಾದ್ಯು :

“ ಅದರೆ—

(ಅ) ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು (ಹೊನೆಯವರೆಹಿಗೂ) ಗ್ರಂಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಿಲಿ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಕ್ಕಿದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದಿಕ್ಷಾಗಳಿಗೆ ಅಯ್ಯಿಯಾದ ಮೇಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀನಾಮೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಬೇಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದು;

(ಆ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲನು ರಾಜ್ಯಸಾರ್ಥಕನಿಗೆ ಎಡಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋಲನರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಗೂ ಜನತಯ ಮೇರೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಅನೇಕರನ್ನು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಅಡಳಿತ ಕೂಸಿದು ಬಿಡ್ಡಿರುವುದು;

(ಇ) ನಾಲ್ಕನೇಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 68-69 ರಿಂದಲಾದರೂ ಆರಂಭಿಸಲು ನಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು;

(ಇ) ಭೂಕಂಡಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು;

(ಇಂ) ಬೆಳ್ಗಾರ ಮತ್ತು ಕೊಂಡುಣ್ಣವರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿರುವ ಎತ್ತುವಳಿ ಮತ್ತು ಪಡಿತರ ತಂದಿರುವುದು;

(ಇಂ) ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡಿರೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳುವವನನ್ನೇ ಹೊಲದೊಡೆಯ ನನ್ನಾಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಮುಜರಾಯಿ ಜಿಂನಾಗಳಿಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸಿರುವುದು;

(ಇಂ) ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಭೂಹಿನ ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು;

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

(ಇಂ) ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಾರಿಗೆ ತಯಾರಿಸಿರುವ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ;

(ಎ) ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೊಗಲಾಡಿಸಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾಾಷಿನಿಷ್ಟ ರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ;

(ಎ) ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದು ;

(ಎ) ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಮನೋದೇಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದಿರುವುದು—

“ ಆ ಮುಂತಾದ ಪಾರ್ಶ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷ್ಟಪಡಿಸಿದಿರುವುದು—ಇವೆಲ್ಲ ಶೋಷನೀಯ ಸಂಗತಿಗಳು .”

By Sri S. S. Arakeri :—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—there is no mention in the address regarding the failure of Government—

(1) to distribute the waste lands and Forest lands to the Harijans at upset price for their economic and social betterment ;

(2) that there is no mention in the Address to provide a stable and dynamic scheme to eradicate the evil of untouchability in the society ;

(3) that there is no mention in the Address to ensure the completion of Housing Schemes under State S. C. and S. T. Co-operative Housing Corporation with a view to solve the burning problems of shelter to the Harijans ;

(4) there is no mention in the Address to take adequate measures for completing the Alamatti Dam—enabling irrigation of 12 lakhs acres of lands ;

(5) there is no mention in the Address to press for the construction of the proposed Aerodrome at Bijapur as it is the urgent need for the development of the Tourist Centre ;

(6) there is no mention in the Address to take proper steps and to persuade the Government of India for sanction of Hospet Steel Plant .”

By Sri C. M. S. Sastry.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) the failure of Government in not taking adequate, precautionary measures to avert the communal disturbances on 6th January 1968 at Chikamagalur ;

(2) to Supply foodgrains to the poorer section of the population in Chikkamagalur District specially to plantation labourers ;

(3) to provide communication facilities in Chikkamagalur Taluk which is a hilly and plantation area ;

(4) to provide schemes for the development of Rubber plantation in Chikkamagalur Taluk ;

(5) to provide Educational and Health service facilities in the interior parts of Malnad ;

(6) to provide drinking water facilities in the villages of Chikkamagalur ;

(7) to provide a Dairy Farm in Chickamagalur.”

By Sri C. K. Rajaiah Shetty.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret to note—

(i) the extravagance of Government ;

(ii) that there is no mention in the Address about the collapsing finances of the State caused by inflation and counterfeit currency ;

(iii) the attitude of Government in spending on unproductive items ;

(iv) the heavy wastage in the Public Works Department of the State. ”

By Sri S. R. Bommai.—

The following words shall be added at the end of the motion :—

“ but regret that—

(1) that the Council of Ministers have failed to maintain law and order in the State, the Police have been given licence to commit excesses on innocent students, agriculturists, labour and teachers ;

(2) that the Council of Ministers have betrayed the interests of the Kannada people and also of this august House in not taking any bold and positive steps to implement the Mahajan Commission Report that the Government have utterly failed to take effective measures to bring home the just stand of the Kannada people on the Government of India and the Parliament ;

(3) that the Council of Ministers are entirely responsible for disturbances and unrest amongst the students world because the decision of the Government in accepting three language formula ;

(SRI S. R. BOMMAI)

(4) that the Council of Ministers is responsible for the discontentment and allergic attitude to Government servants for failure to finalise the Inter-State Seniority lists, although 12 years have elapsed after States Re-organisation and specific directions have been received from the Central Government and High Court ;

(5) that the Council of Ministers have failed to give interim relief to N. G. Os. by not accepting and acting before the interim report of pay Commission to grant Central D. A. and T. A. to N. G. Os.”

By Sri Sadashiv S. Shettar :—

The following words shall be added at the end of the motion :

“ but regret that—

(1) there is no mention in the Governor’s address as to who are the anti social elements exploiting the Student unrest. There is no mention in the Address as to what prompt action is being taken to maintain Law and Order and how the language issue facing the Mysore State is being solved ;

(2) there is no mention in the Address on whose side the utmost Vigil is required for maintaining undisturbed peace and failure of Government to note that the debate and the discussion has raised the controversy instead of settling the issues ;

(3) the Address fails to mention that the unjust and brutal police firing is not the remedy for curing the ills of democracy ;

(4) there is no mention in the Address, that the policy and basic concept of police duties should be drastically changed in handling the delicate matters and anti-social elements ;

(5) there is no mention in the Address as to the present unemployment problem, Industrial unrest and the recession in the Industry in the State ;

(6) there is no mention in the Address regarding the Rural and Urban housing problem and Sanitary conditions in the State ;

(7) there is no mention in the Address regarding the Medical aid in Rural Sector ;

(8) there is no mention in the Address regarding the revival of the present situation arising out of scrapping of the Prohibition in the State ;

(9) there is no mention to reduce the Tax burden on the people and there is no assurance to public that the Central Government being pursued for getting supply of sugar and rationing commodities.

(10) there is no mention in the Address and urge the Central Government to help the State in building up and completing all the Schemes.

(11) there is no assurance to the Public that the Kannada Speaking people are brought under Mysore State very soon.”

By Sri T. R. Shamanna.—

The following words shall be added at the end of the motion :
“ but regret that—

(1) the Government has failed to enunciate specially the steps taken to solve the vexed language problem in the best interest of the students in the State of Mysore ;

(2) the Government has failed to mention specifically the implementation of the Cauvery scheme to get adequate water facilities to the City of Bangalore and regret that even though the scheme is not put into operation, the citizens of Bangalore are harassed by abnormal water charges and coercive steps taken to collect heavy accumulated water bills ;

(3) Government has failed to restore democracy in the civic bodies of the State particularly the Corporation of the City of Bangalore, causing undue hardship to the citizens to get their civic needs attended to by their accredited elected representatives ;

(4) Government has failed in not granting the enhanced D.A. to the State N.G.Os. ;

(5) Government has failed to supply adequate quantities of ration to the people of the State particularly Rice and Sugar ;

(6) Government has failed to satisfactorily settle the problem of revenue sites in the State purchased by poor and middle class people for *bona fide* house building purposes without undue heavy burden.”

By Sri K. H. Ranganath.—

The following words shall be added at the end of the motion :

“but regret that—

(i) Government have failed to take a definite stand on the Language issue and instead of solving the problem, Government have adopted an escapist attitude which has resulted in ‘ Anti-Hindi’ agitation thereby involving closure of all colleges, causing unnecessary burden to the parents and diverting the attention of the students from their studies ;

(ii) the police have resorted to indiscriminate firing and lathi charges on the students population without trying to find out the real cause and remedying the defects ;

(SRI K. H. RANGANATH)

(iii) the Government have failed to implement the regional language as Official Language of the State at all levels and giving proper encouragements for its development;

(iv) the Government have failed to solve the food problem of the State;

(v) the Government have failed to check-up the soaring prices of all essential commodities and have helped the hoarders and blackmarketeers;

(vi) the Government have failed to rehabilitate the educated and uneducated unemployed in the State, though huge sum of money has been spent by the State all these years;

(vii) the Government have failed to give adequate representation to the Scheduled Class people in Class I, Class II and Class III appointments though specific Government orders are there in this behalf reserving the vacancies and to provide them a decent means of earning their living;

(ix) Policy of the Government has been to create separate colonies and separate wells for Scheduled Caste people in villages in the State, which is a conscious method of maintaining untouchability;

(x) the Government have failed to take any step to utilise the Man-power in the state for the production of national wealth;

(xi) the Government have failed to bring down the disparity prevailing in the rates of pay and allowances between the employees of the Centre and the State Government."

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀವಿಷಾಸ.—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ನಕ ಗರಾಳೆ ಇದ್ದು ಈ ದಿವಸ ಈ ಕೃತ್ಯಾಂತ ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ ಇವ್ಯತ್ಯಾಂದು ಶಾಂತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಭೆಯು ಚುಂಡೆ ನೂಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದುದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

రాజ్యపాలర భాషణదల్ల ప్రస్తావినప్పుడ్లిర్కిర్తక్కంధి విషయిగళి వివరగాఖన్ను కాగొ అవగాహనగా బిగిగే అభిపూర్యిగాలన్ను కొదుపుడక్కి ముండి ఈ రాజ్యద ప్రగతిగి సంబంధింపు కేలపోందు పూచుమ్మయిపూచాడ అంకి అంతగాన్ను పీరితికియాగి ఈ నభిగే విజూ పిసికొ స్వాపుము సొక్కుచేంచు తలయితేనే. ఈ నభిగే గొత్తిద్దంట ఈ రాజ్యద ప్రగతిగే ముఖ్యపాగి ముఖ్యరు పంచవాషిఫ యోజనాగాలు కారణపాగిపే. 1951రింద 1956ర వరుగి నడెద మొదలున పంచవాషిఫ యోజనాయిల్ల 47.59 కోణి రాపాయిగాలన్ను వేష్ట మాడలకి యోజనిసలాగితు, కాగొ ఆ యోజనయి అవధియిల్ల 40.52 కోణి రాపాయిగాలన్ను వేష్ట మాడలాయితు. ఈ యోజనాయిల్ల దొడ్డ కాగొ మధ్యమ నిరావరి యోజనాగాలు, విద్యుత్పత్తి, వ్యవసాయి, సామాన్య నిరావరి యోజనాగాలిగే అద్యతెయిన్న కోదలాగిద. కాగేయే 1956రింద 1961ర వరుగి నడెదంధ ఎరదనే పంచవాషిఫ యోజనాయిల్ల యోజనిసలాగిద్ద వేష్ట 145.10 కోణి రాపాయిగాలు, మాడలిప్ప వేష్ట 142 కోణి రాపాయిగాలు. ఈ యోజనాయిల్ల కొడ ప్రధమ అద్యతెయిన్న దొడ్డ మధ్యమ నిరావరి యోజనాగాలిగే కోదలాయితు. మాసరనే పంచవాషిఫ యోజనా 1961రిల్ల పారించిపాగి 1966క్క ముక్కాయిగొందితు. ఇదరిల్లయిన కొడ వ్యవసాయి మాత్రం

ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅದರ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚೆ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ನಾಲ್ಕುನೇ ಸಂಪರ್ಕಾರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದನೇ ಪತ್ತಿರ್ಲ 1967ರ ವರೆಗೆ ಮುಂದರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ 1966-67, 1967-68, 1968-69, ಆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಹಾಗೂ ಮಾದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1967-68ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚೆ 60.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಷದ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚೆ ಕೆಂಪ್ತೆ 60.25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅದಂಥ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1957-58 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ 5,814 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತ್ತು. ಆ ವರ್ಷದ ವೆಚ್ಚೆ 5,310 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೂ ಆ ವರ್ಷದ ಉಳಿತಾಯಿ 503 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. 1966-67 ರಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ 16,044 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ವೆಚ್ಚೆ 5,151 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು 526 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯಿವಾಯಿತು. ಆ ಅಂತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಏಕ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಏಷಿಡಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಸಿಕ್ರಿಯದ ಅನೇಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕವಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಏಷಿಡಿ ಇರಾಂಗಗಳ ಮೇಲೆ, ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿಂದುರುವ ಹೊಸ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಉಂಟು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ನಮಸ್ಕರಣೆನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮೆ ಅದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏದಾಯಿಬಾಯಿದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1956-57ರಲ್ಲಿ 100 ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದುವು—ನಾನು ಅಂತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮೈನಲೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೇ—1965-66ರಲ್ಲಿ 521 ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳೂ ಇಂದ್ರಾಂದು 31,112 ಅಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳು 56-57ರಲ್ಲಿ 22,803 ಇದ್ದರೆ 1965-66ರಲ್ಲಿ 1,491 ಅಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಮಣಿಧ್ವನಿ ಏಕಾನವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. 1956-57ರಲ್ಲಿ ಅಂತಿ ಸ್ನೇಹಾನ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮಾತ್ರ ಏಕ್ವಿಡಿವಿಡಾಲಯಗಳು ಸೇರಿ 47 ಇದ್ದರೆ, 1965-66ರಲ್ಲಿ 86ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಚೆಕ್ಕಿ ಕಲ್ಪ ಕಾಲೇಜುಗಳು 6 ಇದ್ದು ದು 16 ಅಗಿದೆ, ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು 4 ಇದು ದು 12 ಅಗಿದೆ ಕಾಮನ್ಸ್ ಕಾರ್ಜೀನ್ ಗಳು 4 ಇದ್ದು ದು 6 ಅಗಿದೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚೆರಿನೆ ಕಾಲೇಜುಗಳು 2 ಇದ್ದು ದು ಮೂರು ಅಗಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ತರಪೇತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 20 ಇದ್ದು ದು 34 ಅಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಂಖ್ಯೆ 1956-57ರಲ್ಲಿ 87 ಇದ್ದು ದು 1965-66 ರಲ್ಲಿ 169ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ರಸ್ತೆಗಳ ಏಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 1956-57ರಲ್ಲಿ 44,352 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಇದು ದು 1965-66ರಲ್ಲಿ 55,381ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಲೋಕೋಪ್ಲಯೋಗ್ ಇಲಾಜೆಯ ರಸ್ತೆ 22,447 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಇದು ದು 41,546ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಕಳೆದ 8 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 1956-57 ರಿಂದ 1963-64ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ 375 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 934 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿ ಏರಿದೆ. ಮೊಜಾರಾ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1956-57ರಲ್ಲಿ 25,976 ಇದ್ದು ದು ಇಂದು 63,051ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಆ ಏರಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಸೇಕರದ 143. ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯುತ್ಪಾದಕ್ತ ಉತ್ಪಾದನೆ 1956-57ರಲ್ಲಿ 835 ದಶಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟ್ ಇದ್ದು ದು 1965-66ರಲ್ಲಿ 1,914 ದಶಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟ್ ಅಗಿದೆ. 10 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏದ್ಯತ್ವ ಉತ್ಪಾದನೆ ನೂರಕ್ಕೆ 129ರಷ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಿಯಾಗಿದೆ.

ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುವು ಎಂದು ನಾನು ಆಗಾಗೇ ಪ್ರತ್ಯಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೇ. ಪ್ರೇಸುಲೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ನುವಾಯ 35 ದಶಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟಿತ್ತು, ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ನಾಧ್ಯತೆ ಇರಿಕ್ಕು ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ 8.25 ದಶಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು. 1957ರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ)

ಇಷ್ಟ ಎರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದ ಭಾವಿ 7,40,255 ಹೆಚ್.ಮೀ. 1964-65ಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣ 10,21,836 ಹೆಚ್.ಮೀ. ಅಬ್ಬಾತು. ಅಂದರೆ 9 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೀರಾವಿ ಭಾವಿ ನೂರಕ್ಕೆ 38ರಷ್ಟು ಹೆಚ್.ಮೀ.

ಮಾರಾನೆಯ ತಂತ್ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನುವಾರು 270 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್.ಮೀ. 36 ದೊಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಒಂದು ನೀರಾವಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯುಂದಾಗಿ ಹೊದರಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿಂಥ ಭಾವಿ 9,30,167 ಎಕರೆಗಳು ಹಾಗೂ, ಹೀಗೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಖಮೇಘನ್ ಎಲ್ಲ ಆಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಪಾರ್ಪಂಭವಾಗಿರುವುದು 6,88,368 ಎಕರೆ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ.

Mr. SPEAKER.—Before I adjourn for tea break, I would say, I have a copy with me, a copy of contemplated or suggested resolution and I believe they are adjournment motions by three members—Sriyuths Vatal Nagaraj, M. S. Krishnan and S. S. Shettar. I would request all these members to kindly come and meet me at 3.30 P.M. I will now adjourn the House for tea break and the House will reassemble at 3.30 P.M.

The House rose at Three of the Clock to reassemble at Thirty Minutes past Three of the Clock.

The House reassembled at Thirty Four Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ನನ್ನಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪ್ರಗತಿ 1956ರಿಂದ 1966ರವರಿಗೆ ಅ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅದರ ಅಂತ ನಂಬ್ಯೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: ಕಟ್ಟಿಣಿದ ಉತ್ತರ್ತ 1956ರಲ್ಲಿ 62,560 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣನಷ್ಟಿತ್ತು, 1966ರಲ್ಲಿ ಅದು 97,904 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣಗೆ ವರಿತು. ಕಟ್ಟಿಣಿ ಕಟ್ಟಿಣಿ ಮತ್ತು ಅಶ್ವಾದ್ದ ಉತ್ತರ್ತ 1956ರಲ್ಲಿ 37,529 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣ ಉತ್ತರ್ತತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದು 1966ರ ವೇತೆಗೆ 74,422 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣಗೆ ವರಿತು. ಶಾಂತಿ ಉತ್ತರ್ತ 1956ರಲ್ಲಿ 34,834 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣ ಉತ್ತರ್ತತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅದು 1966ರಲ್ಲಿ 67,954 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣಗೆ ವರಿತು. ನೂಕ್ಯಾ ಉತ್ತರ್ತ 43,541 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣನಿಂದ 1,43,469 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣಗೆ ವರಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವ ಉತ್ತರ್ತ 7,105 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣನಿಂದ 57,616 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣಗೆ ವರಿತು. ಸಿಮೆಂಟ್ ಉತ್ತರ್ತ 5 ಲಕ್ಷ 58 ನಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣನಿಂದ 9 ಲಕ್ಷ 69 ನಾವಿರ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಒಣ್ಣಗೆ ವರಿತು. ಈ ವಿಚಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೇಗೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಕಟ್ಟಿಣಿದ ವರಿಕೆ ನೂರಕ್ಕೆ 56.4, ಕಟ್ಟಿಣಿ ಕಟ್ಟಿಣಿ ಮತ್ತು ನೂಕ್ಯಾ ಉತ್ತರ್ತ ಉತ್ತರ್ತತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಶಾಂತಿ ಉತ್ತರ್ತ 98.3ರಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಣಿಗೆ ವಿದೆ. ಶಾಂತಿ ಉತ್ತರ್ತ ನೂರಕ್ಕೆ 95.1ರಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಣಿ ಉತ್ತರ್ತತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನೂಕ್ಯಾ ಉತ್ತರ್ತ ನೋಡಿದರೆ 229.5ರಷ್ಟು ನೂರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಣಿಗೆ ವಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳುವ ಉತ್ತರ್ತ ನೂರಕ್ಕೆ 725ರಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಣಿಗೆ ವಿದೆ. ಸಿಮೆಂಟ್ ಉತ್ತರ್ತ ನೂರಕ್ಕೆ 73.8ರಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಣಿಗೆ ವಿದೆ. ನನ್ನಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆಗೇ, ಈ ಅಂತ ನಂಬ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನೋ ಇವೆಯಂದ್ದು, ಅ ನಂಬ್ಯೆಗೆ ಈ ಅಂತ ನಂಬ್ಯೆಗಳ ಪರಿಚಯ ವಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಏಷಿಧ ಇರಾಬೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವಾಗೇ ಇಷ್ಟರೆ ನಾಕಾಗುವಬ್ದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಗತಿ ಕೂಡ ನೋಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂತಿಸಂಭ್ರಂಷನ್ ಕೂಡ ಗಮನಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬುದು ಈ ಸಂಭಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ರೂಪಿದ ಅಂತಿಸಂಭ್ರಂಷಗಳ ಕಡೆಗೆ ಈ ನಂಬ್ಯೆ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ನರಕಾರದ ವಿಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಪ್ರಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ, ಕಾಮಿಕರ ಜ್ಯಾಮಿತಿನಲ್ಲಿ, ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ, ಸಹಕಾರ, ವಿದ್ಯುತ್ಪಾತ್ರ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು ಡ್ರೆಂಟಿ ಮುಂತಾದ ವಿಭಾಗಗಳಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುಪಡುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೀಳಿದರೆ ಅಂತಹೀಕ್ಷಯಾಗಲಾರದು. ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ, ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನ, ವಿದ್ಯುತ್ಪಾತ್ರ, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು—ಈ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೀಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಂದಾಗಿರುವ ಅರ್ಕಂತ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಸುಧಿಯೇನೆಂದರೆ ೨೪-೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದಿನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಅಂತಹು ಅನುಮೋದನೆ ಸ್ಥಿರ ವರು. ಇಂದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡಾಯಿಕಾದ ವಿಕಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಈ ವಿಕಾರ ಬಂದು ವಿಶೇಷ ಉತ್ತಮವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಕ್ರಾಂತಿಕೆ, ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಮಹಾಜನ ವರದಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದೀ ಜಲದ ಜಾಹ್ಕಿಕೆ, ಶಾಸನ ರಚನೆ ಮಂತಾದ ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಭಾರತದೇಶವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಧಿಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾಗಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಹೀಗೆ ಕಡ್ಡಳವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಕೂಡ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳತ್ತ ನಾನು ಸ್ನಾಪ್ತ ತಡೆದು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳನ್ನು ನುಫಾರಳೆ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯ ವಿರುವಷ್ಟು ರಾಜ್ಯದಾರ್ಜೀ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನೀಗಿಸುವುದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಪರ್ಯಪ್ರಸ್ತುತಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಇದೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪರ್ಯಪ್ರಸ್ತುತವಿಲ್ಲವಂತಹ ಮಾನುವುದು ಹಾಗೂ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಾಯಿಸಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ನೆಂಕಡರಿ ಶಾರೀ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕರಿಗೆ ಅನ್ಯಯನುವ ತ್ರಿಪಾಂತ ಯೋಜನೆ ನಿಯಮವನ್ನು ತಮ್ಮಪಾಟು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕರ ತ್ರಿಪಾಂತ ನೋಲಬ್ಜ್ಯ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಯನ್ನು ನುಫಾರಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಳಕ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಾನುವುಳ್ಳಿಕೆ ಶಾರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ನುಫಾರಳಿಸಿದೆ ನಾಲ್ಕು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾರಿ ಉಪಾಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ನುಫಾರಿಸಬೇಕಿಂದು ಸರಕಾರ ದವರಳ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉತ್ಸರ್ಚಿಂ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತೆರೆತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ ಉತ್ಸರ್ಚಿಂ ನೀಡುವ ನಿಖಿತವಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕ್ಷೇತ್ರದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಗೆಸ್ತಾಪನ್ನು ನಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮು ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಅಲ್ಲವೂ ಇನ್ನು ಉತ್ಸರ್ಚಿಂ ನೀಡಿದ್ದ ಒಳಿತದ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಉನ್ನತ ತೀಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಉನ್ನತ ತೀಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಏನು ವ ಅಧಾರದ ಹೆಲ್ಮಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಉತ್ಸರ್ಚಿಂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಉತ್ಸರ್ಚಿಂ ಕೊಡೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯ ಪಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧಾರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಉನ್ನತ ತೀಕ್ಷಣದ ಮಾಧ್ಯಮ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಾದ ನಿಖಿತ ವ್ಯಾಪಕ ಅಧಿಕೃತ ಜಾಗ್ರತೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕೊಳ್ಳಿಸಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ನಿರ್ಣಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಯನ್ನಿತ್ತೇನೆ. ಉನ್ನತಾಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದರೂ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಏನೆಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉದ್ಯೋಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಏನೆಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೀರುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ)

ಆ ಕೆಲವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವಾಡಿದ್ದಾಗೆ, ಹಾಗೆ ಉದುರ್ ಭಾಜೆಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಬೇಕು ಎಂಬ ದ್ವಿತೀಯ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ಕ್ರಮಾಗಳನ್ನು ಆಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಿವಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೌಕರ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ನಾನ್ಯಾಸೆಯೇ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಮಯ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೇ ನಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಾರ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದು ಜ್ಞಾನ ಪಕಡಲ್ಪಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದ ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾವರ್ಕಾಶಗಳನ್ನು ಅಳು ಬಿಲದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ಮಾನ್ಯನ್ ಪರಾರ್ಥಕ್ ಪ್ರೋಫೆಸಿಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಿರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಮಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವರುಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಧಾರ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏನಂತಿನಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆವರೆ, ಆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾವರ್ಕಾಶವನ್ನು ಅಳುಬಿಲದ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸರಿತಗೊಸಿ ಮಿತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ, ಅದರ ಬದರಾಗಿ ನಾವು ಏನೊಂದು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ನಾಳೆ ಸ್ವಾರ್ಪಂಬಿನೆ, ಕಾರ್ಯತೀಲಿತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿರತಕ್ಕವನು ಕೇದಲ ಸರ್ಕಾರದ ಪೇಠೆ ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪರದೇತಿಯ ಸ್ವಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕೊನಯ ಪಕ್ಕ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಲ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟಿ ಸ್ವಾರ್ಪಂಬಿಯ ನಾಗಿ ತಯಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದಕ್ಕ ಇರತಕ್ಕ ಹರಿಹಾರ. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಣವನ್ನು ಅಧಿಕಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದು ನಾರಿ, ಇಶ್ವರಿಂದು ನಾರಿ ಏನೋರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಕೆಲವು ಬಿದ್ರಾವಜಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಒಂದು ಸಲ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಅನ್ನವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಏರದು ವರ್ಷ ಅನ್ನವುದು, ಎರ್. ಎನ್. ತಿಳಿಕ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು, ಆ ರೀತಿಯ ಬಿದ್ರಾವಜಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಗುಣಾದಿಕೃತೆಯನ್ನು ನಾಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನಗಂಡು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊರಾರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಬಿಹಳ ದಿವಾನಾಯಿತು. ಬಹುತಃ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಪರಿಷಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜರ್ಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು, ನಮ್ಮ ನಾಳಿನ ಜನಾಗಿವನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಪಂಬಿಷಣಾಗಿವಾಗಿ ವಾದುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಭಾದ ಬಿದ್ರಾವಜಣಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಏಶೇಪವಾದ ಗುಣವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಆ ಮೂಲಕ ನಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪೂರ್ಯವಾಯಿತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಒಟ್ಟೆ ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಾಪದ ಕಡೆಗೆ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೇರಿಯಬಿಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಕುಗಾರಿಕೆ ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕೆಂಬೆಂದು ಎಂದಾವರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಣ ಸಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊಳೆ ಮೊದಲು ಆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕುಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗಾಗಿ ಎಪ್ಪು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನಿಸಬಹುದು. ಬಿಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಒಂದು ಅಭಿಪೂರ್ಯವಿತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಿಹಳ ತೆಲ್ವರ್ವಾಗಿ ಆ ಅಭಿಪೂರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದೇನೆಂದರೆ, ಆ ಕುಗಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕುಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇದರ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಣಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಭಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಂಕುಗಳು ತಯಾರಾಗಬೇಕು, ಇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಹಾರ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಂತಹ ತೆಲ್ವರ್ವಾದ ಒತ್ತಾಯಾಗಳ ಮೇಲೆ ಬ್ರಾಂಕುಗಳೂ ಕೂಡ ದೇಶದಳನ್ನು ಆ ವಿಕಾರವನ್ನು ಮಾನಗಂಡು ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮರಣಗೊಳಿಸುವರುಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಸರವನ್ನು ಆ ಕುಗಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕುಗಾರಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕೊಡುವರುಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬ್ರಿರುತ್ತಾ

ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರ ಬಹಳ ಸಂಕೇತಿಸುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಿರುವಂತಹ ವಾರ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದಾಗಾಗೆ.

[CHAIRMAN (SMT. NAGARATHNAMMA HIREMATH) in the Chair].

ಇನ್ನು ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಡಾಗಿರೆ. ಆಗಾಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂತಿರಂತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೇ. ಕರೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೃಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೇ. ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏದುಕ್ಕಿಂತಿಯ ಉತ್ತಾದನೆ ಬಹಳ ಹೇಳಿನ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಗೂ ಒಂದುನೂರು ಕೋಟಿ ರಾಜ್ಯವಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಾರಿರತಕ್ಕ ಏದುಕ್ಕಿಂತಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ನಿರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿ ಕೋಟಿಕ್ಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿರ ಕೋಟಿ ರಾಜ್ಯವಾಯಿಗಳ ಬಂಡಪಾಠ ಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಪುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೀರು ನಾನು ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಉತ್ತೀರ್ಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿರೆ. ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀರ್ಣ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಏದೆತದೆ ಅನ್ನೇಕೆ ಜನ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ಕೊಡತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಿಸತಕ್ಕ ಅರ್ಥಾತ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬಿದನ್ನೂ ಕೊಡತ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇತ್ತೀರ್ಣಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೃಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಕೊನೆ ಜ್ಞಾನ ಹತ್ತು ಪ್ರಾಯ ಅದರೂ ರಾಧಿ ಬಿಂದೆಂಬೆಕು, ಆ ರೀತಿ ರಾಧಿವಾಯಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಶೇಷವಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ತೀರ್ಥ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಚಾರ. ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂತಹ ಒಂದು ರಾಭದಾಯಿಕವಾದ ಮಣಿಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಯಶಸ್ವಿ ಕೊಡತ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ—ಅದು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದಿದ್ದೀರ್ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರ್ ನಾವು ಗಮನಿಸಿ ಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಅಸ್ಟ್ರೆಗಳ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೂ ಮತ್ತು ದಾತ್ರೇಗಳಲ್ಲಿ ವೀಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತುವರು ಯಾರೆಂಬಿದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ 3-4 ಜನ ಮಕ್ಕಳ ಹೊಚ್ಚೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರ್ ಅಶ್ಲಿಯೆಯೇ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ದಿನವಹಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತ್ವರಿದು ಸಾರಿರ ಹಾಸಿದ ಹೊಚ್ಚೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತೇಯೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಣಿಕ್ಕೆ ದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಪಂಚ್ಯಯನ್ನು ಮಿಗಿಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅನ್ನು ಪುಡು ಬಹಳ ಪೂರ್ವಾಯಿ ವಾದ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವರೂ ಪಕ್ಕಾರ್ಥಿತಭಾವದಿಂದ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಹಾಗೆ ವಾಡಿದ್ದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನಾಂಕೆತಿಕವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುವುದು.

ಇನ್ನು ಇದೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪೂರ್ವಾಯಿ ವಾದುದೆಂದರೆ, ಅದು ಮಹಾಜ್ಞ ನಮಿತಯ ವರದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆವಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀರ್ಣದೇ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬೇಕಾವಣೆಯೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಡತದೆ ಇರಬಹುದು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಬೂಧಾವಿನದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರದೊಂದು ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ಪಡೆದು, ಆ ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೀರ್ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನು ಪುಡು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ತೀವ್ರವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ವವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಅದಾಗ್ಗೂ ಇತ್ತೀರ್ಣದೇ ಒಂದೆರಡು ಸಂಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅ ತೀವ್ರವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ ರುಕ್ಖಾಪ್ತಕಾರ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇರಲೆಂದು ಧಾರಿಯ ವಾತಾಗ್ಗು ಕೇಳಬಂದಿತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೇಳಿಸಿ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದು. ಕಾಸರಗೋಡೆಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಬೇಸಿನ್‌ರ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದು. ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೋಣಿಕೆ ಮಾಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೇಸಿನ್‌ಲ್ಲಿ ಉಭಯ ಪಕ್ಕಗಳು ರಾಜೀವಾಗಿತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅದರೆ

(శ్రీ కె. ఎంస్. శ్రీనివాస)

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸುಷ್ಪತ್ರೆಯ ವಿಕಾರವನ್ನು ಪಾತನಾದಿ
ದ್ವಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಪ್ರಾ ಸಮರ್ಪಿಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಕ್ರಮ ಕ್ಷಾಪಾಗಿ ಅಡಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು
ಸುಷ್ಪತ್ರೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಬೇಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಯವೇ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಯ. ಅವರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ
ತನ್ನ ತನ್ನ ನಡೆಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಜೀವಿತಗಳ ಸಾಗ ಚಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ್ಲಾ
ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗ ತಿದಾರೆಂಬ ವರ್ತಾವಾನವರು ನತ್ತಿಗೆಳಿಂದ ನಾವು ಅಳಿ
ಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶಾಸನಗಳ ಅರ್ಥ ಯೇವತ್ತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿರೂ ಕಂಡ ವರ್ತಕ್ಕೆ ಇಂಥ
ಒಂದು ಜೀವಿತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಎಂಬಾದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ
ಈ ಭಾಪ್ರಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಸಿಕಿರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಂಧಿ ಜವಹರಲಾರ್ ಸರ್ಕಾರವರು
ಮತ್ತು ರಾಂ ಬಿಂದು ರಾ ಶಾಸನ ಯಾವರೂ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಧಿಕ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾರಕಲು ಹಾಲ್ಯ
ಪೆಟಿನ ಪ್ರಾಯದ ಹೊನ್ನೆ ತಂತ್ರ ಆಧಿಕ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ವೇದಿನ ಅದೇ ಇಷ್ಟ
ಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವೇನ್ನಿಂದಿದೆ. ಅನ್ನತರ ಯಾ. ಪಿ. ಎಕ್. ಸಿ. ಪರಿಷ್ಕೇ ರೋಗೆ ಕುಳಿತಕ್ಕೊಳ್ಳಬ
ವಿವ್ರಾಧಿಗಳಿಗೆ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪಿ
ಈ ದಿವಸ ಆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸದೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದ
ರಿಂದ ಹಿಂದಿ ಪ್ರದೀಪದವರಿಗೆ ಇದಂತಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಯು ಇತರಾಲ್ಲಿ ಒಂದು
ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಾ ತ್ರಿಭಾಷಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು
ಜಾರಿಗೆ ತುಕ್ಕಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸ್ವಪ್ನವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕ್ರಾಪದಿಸಿದ್ದರೆ
ಜೊನಾಗಿತ್ತು.

4.00 P.M.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯವಾಲಿರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ವಾತ ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನುಖಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳಿವೆ. ಹಂಡಿನ ರಾಜ್ಯವಾಲಿರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮುನ್ಸುಕುದ್ದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಾನುಳೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಇತ್ತು. ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ರ ದ್ವಾರಾ ಲಭ್ಯತೆ ಈ ವಿಚಾರ ಜಂಟಿಗೆ ಬಂದು. ನಮ್ಮು ಜಿನರು ಪ್ರಭಾವಾಗಿ ನಂಬಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೇಳುತ್ತಿ ಪ್ರಪಂಚಭೂತ್ವವನ್ನು ಬೇಕುನುವ ಒಂದು ಏಕಾರದು, ಘಟನೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆಯಂದು ಜನ ತೀವ್ರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಲೋಕದ್ವಾರಾ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಡ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ)

ದೊರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಕಾರವಾಗಬೇಕು. ಜನಗಳಿಗೆ ತಜಾಪ್ತಭುತ್ವದ ಕಷ್ಟಪುಂಗಳೇನು ಎಂಬುದು ಅವಿವಾಗಬೇಕು. ಸ್ವತಃ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿಗಬೇಕು. ಮೇರುನೂರು ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತ್ತೆ ಇಲ್ಲ ತರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೇಂದು ಏಪ್ರಿಲ್ ಹಂಡಿನ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾವಾದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯು ರಚ್ಯವಾದುತ್ತೇ ವೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಾತ್ರ ಈ ಸಾರಿ ಅದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಕಂದಾಯಾವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ. ಇದು ಒಂದು ಕೇವಲ ಪದ್ಧತಿ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕಾಶಬೇಕು. ಅದರೆ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಗ್ರಹಿತ್ತು ಬೇಡವೆಂದಲ್ಲಿ. ಕಂದಾಯ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಾಗುಣಾತ್ಮಕ ಹೊಂದಿಲ್ಲದೇ ಇವು ರೂ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗುಣಗಳಿವೆ. ಅದರೆ ಕಂದಾಯಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜನರ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವಿದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತು ಜನ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸಿನರಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮೇಂಟನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಲೋಪ ದೋಷಗ್ರಾಹಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಾರಪ್ಪು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲಿದೆ ಸರ್ವೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಲೋಪ ದೋಷಗ್ರಾಹಿನ್ನು ತಿಂದು ಪಡಿಸುವಾದಿ ಕಾಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು—ಎರಡೊಷರೆ ಪಟ್ಟು ಮಾಡಿರೆ ಜನ ಆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ರಚ್ಯವಾದಬೇಕಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಂದು ತಿಂದು ಅದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚಿಸಿನ್ನತ್ತಾರೆ. ಅದಷ್ಟು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಏಪ್ರಿಲುಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದವೇಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪಾತಾಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲದೇ ಇದರೂ ಅದು ಅಪಕ್ರಾಂತವಾಗಿರಬೇಕು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾಲ್ರಫ್ಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆಯೇನ್ನು ಬಿಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಜನನಾಮಾನ್ಯರ ವಿಚಾರಿವಿದೆ. ಪ್ರಸಾರಕೆಯೇಲ್ಲ ಕಾರ್ಯರಕ್ಷಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಿತಿಗೆ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆಮಾಡುವುದು ಅವಿವಾರ್ಯ. ಶಾಸಕನ ಸ್ವಾನಮಾನೆ, ಅವನ ನಡೆವಳಿಕೆ, ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ತ್ರೇಷ್ಟ್‌ಗ್ರಾಂಟ್‌ಗೂ ಇರಬೇಕಾದ ಸಂಬಂಧ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಕಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅವನ ಕೊಡುವ ಮನವಿ ಯೋಗ್ಯವೇ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ರೇಖಿನ್ನು ಇನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿದ ವರದಿ ಯೋಗ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೀಗೂ ನಿತ್ಯ ಯಾವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕನು ಕ್ರಾತಿತ್ವವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಂಭಾದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ರಫ್ಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕನಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವನು ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಪಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆಯು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮವನ್ನು ಹೊರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಭಾದ್ದು ಅರವ್ಯಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಯಾನುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಳದಿಸಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೋರ್ಟ್‌ಡೆ ಯಾರು ಒಂದು ಏಪ್ರಿಲುವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಏನಿಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾರ್ಪಾಠಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ ಬಿಂದುವೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ರಫ್ಮೆಂಟರಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಸಲಹಾ ನಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಇಂದು ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆಯು ಮಾರ್ಪಾಠಿ ಪರಸ್ಪರ ಗ್ರಹಿತ್ತೇ ಅದಿಕಾರೀ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಫಲ, ಯಾವ ಒಂದು ಅನೀಕೊಲ ಅಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ತೂಂದರೆಯುಂಟಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಹಿಗೆ ಅರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಲಿ ಕೊಳ್ಳಂತಾಗುತ್ತದೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಧುಕರಾಗಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಜನಗಳಾಗಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆನ್ನೂ ಬ್ರಿರು ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುವುದನ್ನು ಬೇಸಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊಳೆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂಪ ಜನಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡ ಲಷುವಾಗಿ ಅಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅದಿಕಾರವಾಹಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ದುರ್ಕತೆ ಇಲ್ಲಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದಳತ ಪಕ್ಷ ತಕ್ಕಾಯಾರ್ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಾರ್ಕ್ರಮ ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಅದರೆ

ಇನ್ನು ಅಡಳಿತ ಯಾಂತ್ರ ಯಾವುದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಬಿದರಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಇಂಥಾತ್ತು ಧೋರಣಿಗಳನ್ನು ತರ್ಕಾಯಿಸುವುದು. ನಿತಿಯನ್ನು ಧ್ವನಿ ಸಬಹುದು. ಅಳೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಅದರ ಜನಗಳಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಜನಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇ ಆಯಂತ್ರಕೆಟ್ಟಿ ಹೊದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ನಿರ್ದೇಶಿಯ ಮುಷ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದೇಹನ್ನೇದರೆ ಅದರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿದಂತಹ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆ ದ್ವಿತೀಯಾಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಡ್‌. ಶ್ರೀನಿವಾಸ)

పాదిసుప్పుడేకి అనుకూలాగుచండి అడిత యంత్రవన్ను నరిపడినబేకు. అదర నలువాగి అడిత కెర్మచ్చన్ను రూపించేకాగుత్తదె.

ಆಡಲಿಂದ ಅಳಿತ ಯಂತೆ, ಸರ್ಕಾರ ದೊರಕಿನುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಜನಕಿಗೆ ತಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಉದ್ದರಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಏ ಮು ಶೈಲಿಸೀಜರ್ ಇದೆ. ಕಾರ್ಯ ಪರ್ವತಿ ಇದೆ ಇದು ಪರಾಮರ್ಶ ಅನುಮಾನವನ್ನು ನಿರ್ವಿರ್ತಿಕರ್ಕಂಫ ಪ್ರೋ.ಸೀಜರ್ ಅಗಿದೆ. ಇದು ಹೋಗಿ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಏಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ದ್ವಾರಾವಾದ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಾಡಿದ ಪ್ರೋ.ಸೀಜರ್ ಬಿಬೇಕು. ಆಗ ಇರತಕ್ಕ ಶೈಲಿಸೀಜರ್, ಕಾರ್ಯ ಪರ್ವತಿ ಜಿಲ್ಲಾದಾಗಿದೆ. ಇಡಿಂಬಾಗಿ ಜನಕಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೂದಂತಹ ನೌಲಭ್ಯಗಳು ನರಿಯಾಗಿ, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇಂಳಿಕ್ಕು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇದ್ದಿಂದ ಕಗ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರೋ.ಸೀಜರನ್ನು ಬಿಬಾಹಿಸದ್ದೇ ಹೊದರೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬಯ್ಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮು ನಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳು ಪಾರಿಸಿಗಳು ಇತ್ತೀತ್ತು ಆ ನೆಂಬುಲ್ಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ
ಬೆಂಬೆಗೆ ಒಕ್ಕದೆತಕ್ಕಂದಾದ್ದು ಇದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಳಿತ ಪಕ್ಷವರು ಕೇಂದ್ರ ನಮ್ಮು
ವಿರೋದವಕ್ಕೆ ಏತ್ತರಿಂದ ಹಂದೆ ಹೇಳಿದುತ್ತೆ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಷಿಸಬಾಗಿ
ವಾಸುದೇಶದಲ್ಲಿ. ಏರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಪೂರ್ವೀಗಿಂದಿರಿತಕ್ಕ ಅನೇಕ ನಕಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತೇ
ಇವೆ. ಕಲ್ಪನೆ ಹೇಗೆಗೂಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಿಂಬಿಕೆಯು. ಅಂತಿರಂಭೀಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲ್ಲ ಏಂದು
ಪಕ್ಷವರು ಪ್ರಿಕ್ಸನವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಂದಿತವಾಗಿಯೂ ಏಂದು ಪಕ್ಷವರು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ವಾತ್ತಕ್ಕೆ,
ನಾವು ಆವಶ್ಯಕ ತ್ವರಿತಪಡುತ್ತೀರುಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕವಲ್ಲ. ಬೆಂಬೆಗೆ ಅವರ ನಕಾರಗಳಿಗೂ ಕಾಳಿದು
ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ; ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಡಳಿತೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತೀವ್ರವಾಗೋ ಕೂಲಾನಿ
ಯಾವು ಹೇಳಿದರು; ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಥ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಬಿಲ
ಕೊಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಇದು ಯಾವ ಮಾಡುತ್ತೇ ನಾಯಕಿದೆ? ಇಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವ ನಾಾಂಕು
ಮಾಡಿ ಪಕ್ಷಕ್ಕು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏಕೆಂಬವಾದಂಥ ಆತ್ಮಕೋಧನೆಗೆ ಹೇಳಿ
ವಾಗಿದೇರಿಂದು ನಾನು ಆಶಿಕತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಕಾರಗಳು ಅನೇಕ ನಿರ್ವಹಣಗಳಿಗೆ
ಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ವೀರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ನಕಾರಗಳನ್ನು ಅವರೇನಿಂದ ವಾಡು
ತ್ತಿದ್ದೇನೇ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಮಳ್ಳಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ತೀವ್ರವಾಗು ಹೆಚ್ಚಿನ
“ಸುಮುಕ ದ್ರಾವ ಈ ಸಮುಕ್ತ ನಕಾರಕ್ಕೆ ವಾನು ಹತ್ತಿರ ಬಿಂಬವಿಲ್ಲ..” ಎಂದರು. ಕಾಂತಿ ನ
ಜೊತ ಸೆರಿ ನಕಾರ ನಡೆನುವುದಕ್ಕೆ ಏರಾಕಾಡಿದರು. ಸಂಖ್ಯಾತ ಏಧ ಯಿತ ದಳದ ಯಾವ
ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲ ಅವಾಗಿ ದೇಶದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವಾನ ಮತ್ತು ಅನಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವಿರುವುದು
ವಿಘಾದಕರುವೆಂದು ಸುಧಿದ್ದು. ಅವರೆ ಇದನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಾಮಪದ್ಧಿಲ್ಲ. ನಾನುಗೆ
ನಮ್ಮುದ್ದಿರ್ಕ ಅಭಿವಾನ ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಜೀವಿ, ನಾವು ಕಾಜಿಂಹುದಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕೆ, ಇದನ್ನು
ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರಿಗೆ ಕಂಡು ಬಿಂಬಿಸಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವೀರೋಧ ಪಕ್ಷ ಅಧವಾ ಬೇರೆ
ನಮ್ಮುಕ ಪಕ್ಷ ನಕಾರವನ್ನು ದೇಶಿಸಿಕೆ. ಹಿಂಜಾವಾಲ್ಲ. ಅದರ ವಾನಾದಾಂತಿ ನ್ಯಾಗವು ಎಸಿ
ಜಾರ ಮಾನ್ಯತೆ ಶ್ರೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಂಗೆಗೆ
ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಭೀಜಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಷ್ವಾದ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳುಪಾದಿಸಿ
ಲುಂಪು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಭಿಪೂರ್ಯಗಳನ್ನು. ಪ್ರಯುತ್ತಾನ್ಯಾ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ
ನಂಬಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು
ಭಾವಿಸಿಕಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏರೋಧಪಕ್ಷಗಳ್ಲಾ ನಾವು ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಕಾಗುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು
ಅಂಥ ಗ್ರಾವಿತ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು
ವಿಘಾಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತರಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಂಡೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗಲೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ,
ಮತ್ತು ಇನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತು ಹೇಳಬೇತ್ತೇನೆ. ಅದೇಸಂಖ್ಯೆ, ವಿ.ವಿ.ಪಿ.ಯ
ಅಡ್ಡಕರಾದ ಎನ್ನೆ. ಜಿ. ಗೋರ್ಯಾಯಿವರು ಹೋದೆ ದುಸಂಪಾದಿಸಿ, ಅಭಿಪೂರ್ಯ.

“ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಮತದಾರರು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರಿಂದು ಬುನ್ನವನ್ನೀ ಫಲಿತಾಂಶ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊಳಿಸ್ತಿಲ್ಲ. ಹಂದೆ ರೀತಿಯ ಅಳಿದ ಸ್ವಾಗತ್ಯಗಳಿಂದ ಆದಿ ಬೇಸಾತ್ತು ಅವಗಳನ್ನು ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯುವ ತಾಂತ್ರ ಹಂಡಿಗಳನ್ತೆ ಮತದಾರರು ಪರಿಸಿದ್ದನ್ನಿಂಬು.

ಯಾವುದೇ ಬಾಪು ಪತ್ತನೆ ಅರ್ಥಿತ, ಸಾವಾಹಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜನಕೆ ಅಳ್ಳೆಸಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರಾ ಪ್ರಾಣಿನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಿತ್ಯ ಮದುಂಬಿತ್ಯ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಮತನಿತ್ಯ ತ್ರಿರಳಿ. ಅವನೂ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಸಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿವಾಗಿ ಬಿಗ್ಗೆ ತೋರಿ ರಾಧಾಗೆ. ಅರೆ ಈ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸುಯಾ ರೂಪಾರ್ಥ. ರಾಜಕೀಯ ಪತ್ತನಗಳು ಇನ್ನು ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪುರಾಜನವನ್ನು ಹೊಂಬಿಕು. ನಿರಾದುಬಿರ ನಿವಾರ, ಸಣ ಕಾರುಗಳ ಬಗೆ ಮೊರಿಪಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ರೇರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಥಮ ಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಾಜೆಲೋದ್ವೇಶಿವಾದ ಕೂಡಿದೆ. ಇಂದು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ನಿಡಿ. ಅವೇ, ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೆ ದುರಿತಿಗೆ ವರ ಸಾರಾಗೆ ಇವು ಸಂಭಿಡಿತಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸ್‌ರ ಸರ್ಕಾರ ರೆಕ್ಸಿಲ್‌ ಹಾಗು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ಟ್ರಾಂ ತರಕಾರದ ತ್ರಿರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪರ್ಯಾಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೆಂಬಿರೂ ಆಕಾರ, ಜೆನಾಫ್ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಿಕ ಜಡಕ್ಕದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಗೆ ವರ್ತಿತ್ಯ ಹೇಳಿರಿಂದಿರುತ್ತಿರು. ಅತ್ಯಾರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಕ್ರಾಹಕ ವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವಿಭಿನ್ನ ಈ ಮನೆ ಮಾರ್ಪಾದಿಕೆ ಅಥವಾ ವಿಧಲತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಸುಪತ್ನಾಧಂಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕರಣವನ್ನು ಕಿರ್ಧಿಕರಣವನ್ನು ಕಿರಿತು ಯಾಂತ್ರಿಕರೂ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೆಡಿ ಸೇರಿ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ದಿವಾಗಿ ವಿಧಿ-ವ ಹೆಚ್ಚಿ ಭಾರೀವೆನ್ನ ಹಕ್ಕು ಭಾವಿತ, ಕ್ರಿಯಾ ಲೋಪವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ತಾದ ವಿಭಿನ್ನರ ಗರಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಬತೀಯೆಂಬ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆಲ್ಲ ಜೆಕ್ಕಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವೀಕರಣ ಅಷ್ಟೀಯ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟೀಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಸಂಯುಕ್ತ, ರಂದು ಸಮಾಕ್ಷೇಲವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯತ್ನದರ್ಲೇ ಕರ್ಜಿದುಹೋಗಲಿದೆ, ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡ್ಡರು.

ಇಂದ್ರಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ವಾಸ್ಯ ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಸಾಕಿತ್ತು ಬಿಂಬಿಸಿಕ್ಕೆ ವಂವರಾ ಐಣಿಯಾದ ವೇಲಿಲ್ಲ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎನ್. ಜಿ. ಗೋರ್ಕಿಯವರು ಹೇಳಿಕಾಗೆ ಎಳ್ಳರೂ ನಡೆಬುಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಂಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿನ್ನೇ, ಜೊಹಿಂದಿ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೋಟಿಪುರವರ್ಮ, ಸೋಗಿ. — ವಾಸ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟಿಸುವ ಮುದ್ರೆತ್ವಕಾಗಿ ನನ್ನ ವಾಸ್ಯ ಮಿಶ್ರಪಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಂಬೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್‌ವರು ಮಂಡಿಸಿಕ್ಕೆತ್ತಲೇ ಗೊತ್ತು ನಾಯಕನ್ನು ಹಾರಿಕಾರಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆ, ಬೇಬಿಲನುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವುಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರೇ. ವಾಸ್ಯರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಬಿಕಾರ ಅಷ್ಟೀಯವಾದ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾ ಪಾರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾರು ಈ ನಮ್ಮ ಎರಡು ಸಭೆಯನ್ನದ್ದೇ ತೀರ್ಥಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಣವು ನಮಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೂ ಶ್ರೀ ಉಂಟಾಗಿತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಡಿವಾರೆ. ಅದ್ದಲ್ಲೂ ಏದ್ದೂ ಕಾಣಕ್ಕು ವಿಜಾರಿಸಿದೆ, ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರಾಭಾಷೆ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತವು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವ ಕೊರೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯು ಪ್ರಾಣೀತಿಕ ಭಾಷಣವಾದ ಕಂಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಂಶಗಳಿನಿಂದು, ಇಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಪಾರವೇಶಿಕ ಭಾಷಣ ಇಲ್ಲಿಯು ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲಿ ಇವರು ಕಾರೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತತ್ವ ಕೋಟಿದ್ದಾರೆ ದೆಂದೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇವನ್ನೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರಾಗಿದೆ, ಅದ್ದಾಗಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತ್ವ ಯಾಗಾರವೇ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಪಾರಿಸಿಲ್ಲ ಮಾಡಿದೆ, ಅದೊಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವ ಸಾಧನೆ ನಮಗ್ಗೆ ಬಿಕ್ಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅ ನಮಗ್ಗೆ ಸಿತ್ತುದ ಸ್ಥಾಳ ಸಾಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ ಕಂಡುಬಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ಭರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಯಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರಪಾಲರವರ ಭಾಷಣದ ಮುಖ್ಯಾತ್ಮತರ ನಮ್ಮ ರೂಪ ಸದಗಾರ ರಂಧ್ರಿ ವಿವೇದನೆ ಮಾಡಿವಾರೆ.

ಉವಾ ಕರಣಿ ಹೇಳಿಸುವಾದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟುಮಾಡಲನ್ನು ದಾಗಿ ಶಾಂತಿ ಸ. ಪ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜಾರಿ ಮಾತನಾಡಿವಾರೆ; ಅದು ಬಿಂದು ಸೂಕ್ತಪಾದಾದು. ಎಕೆಂದರೆ, ಅದು ಈ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರತಿಲಿಪಾದ ನಮಸ್ಯಾ. ನಮ್ಮ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾರವರವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ ನಮ್ಮ ನುಷ್ಟಾನ್ಯಾಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಕಾರ್ಯಕರಾಜಗಳು ಅರುಭವಲ್ಲಿ ಗುಡಿಗು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೆಷ್ಟುಪಿಠವಯ್ಯ ಸೋಗಿ)

ಮಿಂಚುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ, ಈಗ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮತ್ತೆ ಸುರಿಯುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಾಲರ ಭಾವಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದನಾಗೊತ್ತು ವಳಿಯ ಜರ್ಮಿನ ನಡೆಯುತ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಂದು ನಂತರೊಂದು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂತಹ ಶಾಂತ ವ್ಯಾಪಕ್ಕೆಯ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತನಾದ್ಯತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಶಾಂತಿ ಪಾಲನೆಗೆ ಹೆನ್ನಾಗಿದೆ. ತಿಂಡ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಇಡೀ ಒಂದು ಭಾರತ ದೇಶದ ಎಲ್ಲರೂ ಮೊಚ್ಚಿಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದೆಕೊಂಡು ಬಿಂದುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಅವರೆಂದಿನಿಂದರೆ ಒಂದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅರ್ಥಾತ್ ಪ್ರಾನ್ತಿಕಿ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಗೆ ಪಾತಾವರಣ ಕಂಡುಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾನಕಾರಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಮುಕ್ತಿರೂಪದು ಕಾಣುಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ವಾತಾವರಣ ಬೇರೆ ಕಡೆಗ್ಗಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ನುವ್ವೆವಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜನತೆಯ ಜೀವನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದಂತ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ವಿಚಿದ್ರುಕಾರಕವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಕಂಡುಬಿರುತ್ತಲ್ಲ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಬಹಳ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ವಿಚಾರ.

4-30 P.M.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಗಳಿಂದ ಬಾಷಾಗೋಂದಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜಳುವಳಿ ನಡೆಯಲು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವತಃ ಶಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಂದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚೆಳುವಳಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಒಂದೂ ಅದೂ ಕೂಡ ಈಗ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನುವ್ವೆವಕ್ಷೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಶಾಂತಾನೀಯವಾದುದರಿಂದ. ಸ್ವಭಾವತಃ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವದ ಚರ್ಚೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಶಾಂತ ನಮಾನಾನ ಹಾಗೂ ಶಿಂಗಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮನೋಭಾವಕ್ಕಾಗಿರು. ಅದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಜಳುವಳಿಗಳು ನಡೆದವು. ಅದರೂ ಜಳುವಳಿ ನಡೆಯಲು ಭಾಷಾಗೋಂದಲವೇ ಕಾರಣ ವಾಗಿರಿಹುಮು. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜಿತಾಗು ಸ್ವಯಂಪೇರೀತವಾಗಿ ಜಳುವಳಿ ಇದಲ್ಲಿ ಚಾತ್ಮಕ ಸ್ವಯಂ ಸ್ವಾತಿತ್ವದ ಜಳುವಳಿಯು ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದವರ್ಪಾದ ಹೊರಿಗಿನವರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದಕೂ ಇತ್ತು ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇಡೀಗೆ ಕಂಡುಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಿಗಿ ಜಳುವಳಿ ಮಾಡಿದವರು ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿವಾದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜಳುವಳಿ ನಡೆಸದ್ದೇ ಇದ್ದರೆ ಏಿವೆಲ್ಲ ಹಂಡು ಎಂದು ಕೆಲವರಗೆ ನೀರಾಗಳು ಹಾಗೂ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನಿಂದ ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ. ಯಾವುದೇರೇ ಒಂದು ಈಗಿ ಅ ಜಳುವಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಭಾವತಃ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜಳುವಳಿ ಮಾಡಿರುವ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ನಾನು ಬಹಿಕೊಳ್ಳುತ್ತು. ನಿನ್ನ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರೂ ಇಂತಹ ಜಳುವಳಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಸತ್ತಿ ವಹಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಬಾಹ್ಯಕ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಹೇಗೆರೇ ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಭಾಷಾಗೋಂದಲ ಹಾಗೂ ಜಳುವಳಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿಚಿದ್ರುಕಾರಕವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಜಳುವಳಿಗಳು ಮೊದಲು ನಡೆದರೂ ಈಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ನುವ್ವೆವಕ್ಷೆ ಬಂದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ನಂತರೊಂದಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಲವಾರು ಇವೆ. ಇದಕ್ಕಾರೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಮ್ಯಾಟ್ ಗಳೇ ಅಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಬಿಂಬವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಾಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಎಲ್ಲದೆಯು ಗಡಬಿಡಿಯು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಗಡ್ಡಲವು

ಇದಕಾರು ಹೊಣೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣಾರು?

ಹೊಣೆಗಾರರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಣೆಯ ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟಿರೋನ್ನಿಬ್ಬಿರಿಗೆ

ಬೆರಳು ತೀರ್ಣರೂಪ.

ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿ ಜಳುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರೇ ಅದರೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕವರು ಬೇರೋಣ್ಣಿರು ಅದರೂ ಇದರ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ

ಬಿಡ್ರ ಹೇಳೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರು ಹೇಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರ ಪ್ರದೇಶಗಳವರೂ ಕಾರಣರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಈಗ ಇಂಡಹ ಒಂದು ಮಾತಾ ಪರಣ ಹೋಗಿ ಇದರ ಹೊಳೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ ಜನತೆಗಾಗಲ್ಲಿ ಹೊನೆಲುಗಳು. ಈ ಕಳುವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯು ಫೋರ್ಮಸೆಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸರಿಖಾಗಿ ಹೊಳೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಇರುವಂತಹ ಜ್ಯಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ಗೋತ್ತು. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಷಿದ್ದುಕಾರಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೇ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದು ಗೋತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಳುವಳಿ ನಡೆರೂ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದಾರ್ಥಿಗಳು ಜಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಇರಲಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತಿಗೆ ಗೋತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಹೀದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೋರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜಳುವಳಿಗಳು ಸರೆದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಜಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದೆ. ಹಿಂದೆ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಜಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದ್ದಿರು. ಆಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಿಹಳಿ ಜ್ಯಲಂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಿತ್ತು. ಅದರೆ ಇಂದು ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಶಾಖಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಜಳುವಳಿಯನ್ನೇ ಯಾವುದೋ ಕ್ಷುಪ್ತಕ ಕಾರಣಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೋರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಯಿಲ್ಲ. ಜಳುವಳಿಯನ್ನೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ. ಅದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿ ಜಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ವ್ಯಾಸಂಗಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬಿಹಳಿ ಕಾತುರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇದು ಜ್ಯಲಂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಜಳುವಳಿ ಮಾಡುವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂತಿಗೆ ಗೋತ್ತಾಗಿದೆ ಜಳುವಳಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾಸಂಕಾರಕ ತಕ್ಷಾಗಳಿಂದ ಎನ್ನುವುದೂ ಅಂತಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾತ್ರಂ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಂತಹ ಜಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಬಹುದೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸುಖವನ್ನೆಯ ದುಷ್ಪಿಣಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಆಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯವಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಜ್ಯಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯವಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಸಿಣಿಯ ವಸ್ತು ಅನುಮೋದಿಸಿಸುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುರಾಜರು ಮಹಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಿಲುವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಅಂತಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಸಿಣಿಯಿಂದಿಂದಾಗಿ ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬಹಿರಿಸಿ ಬಹಿರಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ಆಗ ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿವಿಧ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಸುಖವನ್ನೆಯ ದುಷ್ಪಿಣಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಆಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಿನಯ್ಯ ಸೋಗಿ)

ಶೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ತೇವ್ರವಾದ ಒಕ್ಕಾಯವನ್ನು ಶೇಂದ್ರದವರ ಮೇಲೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ.

ಅಡಿಗೆ ನಡೆದ ಭಾಷಾ ಗೋಂದಲದ ಬಗ್ಗೆ ತಾಗಾರೇ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾತ ಮಾಡಬೇ ಇದ್ದರೂ ಇದು ಅರ್ಥತ್ತಕ್ಕ ವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ನನಗುನುವುದು, ಇದೂ ಒಂದು ಜ್ಞಪಂತ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಏರ್ ಜ್ಞಪಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿಸಿಕ್ಕು. ಹಿಂದಿ ಬೇಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಕಡತ್ಯಾಯವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿದೆ ಗೋಂದಲಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಏರ್ ವಿವೇಚನೆ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿಸಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಗ್ದೆಕೊಂಡು ನಾವು ಶೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೆಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತಿಗಾಳಾದ ಶ್ರೀ ಕು. ವಂ. ಪ್ರ. ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಕಾರ ಗೋಳಿಸಿ ನಡೆಸಿದರು. ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆಯು ಸಮಸ್ಯೆ ವಿನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಗಲದಂತೆ ವಿಕಾರ ವಾಡಬೇಕು. ಭಾಷೆಗಳ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪೂರ್ವನ್ಯೂ ಸಿಗಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸರಕಾರದವರು ವಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಹಕ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೇತರ್ಗಳಿಂದ ಸಾಗಬೇಕಾದುದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಬರಬೇಕಾಗಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅಡಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥತ ಶಬ್ದಕೊಂಡಿರುವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ವಿವ್ಯಾಕ್ಯತೆದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬೀಳಕೆಗೆ ಉಕ್ತೇಜನ ನ್ಯಾಯದ ನಿರ್ಮಾತಾವಾಗಿ ಮುಕಾರಾಣಿ ಕಾರ್ಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೊಗಳಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಅರ್ಫ್‌ನ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ರೋನ್ ಕಾರ್ಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಭಾಗಾದಿಯಿಂದ ಹೇಳುವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಾಂದಿನ ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಂಜಿಕೆಯನ್ನು ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಿಷನ ತೇವ್ರವಾದ ಏಕಾರವನ್ನು ಸಹ ಹೇಳುವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ವಿಕಾರ. ಇಂಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಾಕ್ಚರ್ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಳಿಂದ ಅವೋಫ್‌ವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಾಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಿಕ ಇಳಾದರಿಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಂದ್ರ ವ್ಯವಸಾಯವು ರಾಜ್ಯದ ಹತ್ತು ಜೀಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುವ ಬ್ರಿಜ್‌ದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಏಕಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಾಂಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಎರಾಜ್ ಜೀಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಾಂದ್ರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಾಂಶ ಕೊಡಬೇಕು. 1967-68ರ ಬರಿಫ್‌ ಬೆಳೆಯು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಿಕ ಇಳಾದರಿಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು 2.4 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಾಲದು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಏಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಾಂಪರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೀತಾಂಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬಿ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಹಂತಕ್ಕೆ ವಿವೇಚನೆಯ ಪ್ರಸಾತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಕಟ್ಟುವಂತಾದರೂ ಸಹ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಷ್ಟುವ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿಂತೆ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಿಂತೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಅನ್ನ ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ನರಿಸಮಾನಾವಾಗಿ

ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವ್ನು ನಡೆವುಬಾರದಂಫ ಕೆಲವು ಕ್ರತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ವಿಪಾಳನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೇ. ಈ ಅಹಾರದ ವಿಶರಣೆಯಾವ ರೀತಿಯಿದೆಯೆಂದರೆ :

“ ದೇಶದೊಳಗಿಹ ಅನ್ನ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಇಹುದೆಂದು
ಂಂದುಹಾಕಿದುಹೆಲ್ಲ ಹೆಬ್ಬಿಲಗಳು
ಅನ್ನ ಎಲ್ಲಿಹುದೆಂದು ಹೊಚ್ಚಿಗಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದು
ಕೊರಗಿ ಸೋರಿದವೆಲ್ಲ ತಟ್ಟಿಲಗಳು ”

ಎಂಬಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ವಿಶರಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೆಬ್ಬಿಲಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅಹಾರದ ವಿಶರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವಾರದಿಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೇ. ಅಹಾರದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದರೆ ಅಹಾರದ ವಿಶರಣೆ ವಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಅವುವನ್ನೇಯಾಗಿದಂತೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸನನಿಗಿದೆ. ಸರ್ವವರ್ವಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಹಂಸಿಕೆಯಾಗುವ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುಗೊನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೇ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಬಿದಿನ್ನಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲ ಪ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 25,800 ಹೆಚ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಾಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ವಾಕ್ಯಮಾನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ 215 ಹೆಚ್‌ನುಗಳ ಹೆಚ್ 118 ಇನ್ನಾನುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ ಸ್ವಾಕ್ಯಪನ್ನು ಬಿದಿಸರಾಗಿದೆಯಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ 5—6 ನಾಲ್ಕರ ಹೆಚ್‌ಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ ಸ್ವಾಕ್ಯಪನ್ನು ಬಿದಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ನಾವು ಮೂರನೆ ತಂಡವಾರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತೇನೇ. ಮುಂದಿರ ವರ್ಷದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಹೆಚ್‌ವರ್ಷಾಭಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಜಾಗ್ರತ್ತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್‌ಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾಗಳನ್ನು ಬಿದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೇ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲದಿರಾವ ಹೆಚ್‌ಗಳೇ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತಿನೇ.

ಇನ್ನು ಏಷ್ಟುಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. 1967—68 ರಲ್ಲಿ 800 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರ್ವಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 26 ಸಾರಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 8 ಸಾರಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರ್ವಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ 18—20 ಸಾರಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರ್ವಕೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಜಾಗ್ರತ್ತ ಏಷ್ಟುಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಿದಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಿದಿಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಜಾಗ್ರತ್ತ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಚ್‌ಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಕೆಯನ್ನು ಬಿದಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೇ.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರಿವ ಒಂದು ವಿಶಯವೇನೆಂದರೆ ಮಂಗಳ ನಂತೋರ್

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ಟಬಂಧು ಸೋಗಿ)

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಕ್ಕ ಅಕರ್ವ ಕವಾದಂತಹ ಸ್ವತಿಯನ್ನು ಅನುಸಾಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಂತಹ ಹಣವಂತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಕರ್ವಾಗಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಾಗೆ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ದೂಡೆ ದೂಡೆ ಕಾಬಾನಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ನಾನ್ನಿರ್ತಿಯೇಕೆಂದಿರುವ ಕಾಬಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆ ಪಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗಟಾಗ್ಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಪ್ಯೇಲ್ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಯ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಕ್ಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅನಾವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬಿಲಿಪ್ಪ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅಕಾರ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹುತ್ತೇವೆ ಕರವಾಗಿವೆ ಅದರ ನಿರಾಜಿಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶುರುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೇ. ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಜೀವಿಯು ಯಾವಾಗೂ ಬೆಗಾಲುಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿವೆ. ತುಂಗಭದ್ರ ಅಣಿಕ್ಕು ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ನಿರಾವರಿ ಇದೆ ಎಲ್ಲವೂ ನರಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ನರಿಯಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಜಮಿನು ಮುಳುಗಬಯಸು ನಾಗುವಳಿ ಜಮಿನು ಕಳಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಕಾರ ಕಾವಾಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತಾದುವ ಗೊತ್ತು ಮಾತ್ರಾಯಿನ್ನು ಮಂದಿಸಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಡ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ನಿರ್ವಾಹಿ ಮಂದಿಸುತ್ತಾರೆ ಬಹುದ್ದು ಎಂದು ವಾತಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೀರ್ಘ ಅಂತರ ನಡೆಸಿತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರ ತರದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕವೇ ಆಗು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಕವೇ ಆಗಲ್ಲ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಂದ ನಿರ್ವಹಿತವಾಗಿವಂತೆ ನಮಗ್ಗೆಯಿಂದ ಕಾಡಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ದೀರ್ಘ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೊಂಡು ವಿಯುರ್ಸ್ ಪಾಸ್‌ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರಾಜಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೋಶಿಯಾಲಿಟ್‌ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಆಶ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಂದರೆ, ನಮಾಜವಾದಿ ನಮಾಜ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿದೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಬಿಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ಇವರ ಮಧ್ಯ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಕಾಶದತ್ತತ್ವ ಶ್ರೀಮಂತರ ಭಾಗ್ಯ

ಪಾತಾಳದಿತ್ಯತ್ವ ಬಡವರ ದೌಭಾಗ್ಯ

ಅಂತರ ಬೆಂತರನಂತ ಮೆಲೈರದೆ ಕಳಗಿಳಿಯದೆ

ಮಧ್ಯದಿ ಬದ್ದಾದುತಿದೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗ

ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿಯುರ್ಸ್‌ಪಾಸ್‌ತಿ ಅಂತರ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. ಒಂದರೆ ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಒಂಪ್ರೇ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಇರಬೇಕು, ನರ್ವಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸೋಶಿಯಾಲಿಟ್‌ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಆಶ್ ಸೋಸೈಟಿ ಅಂದರೆ, ನಮಾಜವಾದಿ ನಮಾಜ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿದೆ. ಅದರೆ ಮಧ್ಯವಾದಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೈಯುಕ್ತವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಕಗಳ ಸ್ವಾಫ್ರ ಬೆಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸೋಶಿಯಾತ್ಮಕರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂದು ತೊಂದರೆ ಗೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವೈಯುಕ್ತ ಸ್ವಾಫ್ರ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಕದ ಸ್ವಾಫ್ರ ಮರಮು ದೇಶದ ಹತ್ತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ-

ವಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವು ಬಿಂಡಿತವಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಿಇಂ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಗತಿ ನಾಥನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಾದರೆ ಸರ್ವ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ಕಡೆಯಲು ಯಾವ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲನ ವಾಡತಕ್ಕಂಥ ತಕ್ಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿರಬೇಕು ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಉತ್ತಮ ಭಾವಜನನ್ನು ದೊಡ್ಡಪಾಲಿಸಿದ್ದ ಕಾಗ್ಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿಶ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಸಿವಾರಾಹರವರು ಹೊಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಕ್ತನೆಯನ್ನು ಹುತ್ತಿರುವರಿಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಡಾಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮನ್ನಾರು.

ಚೇರುವನು ಅವರು.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಪದ್ವಿನವರಿಗೆ ಭಾವಜಣ ಪಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇದು ಗಂಟೆಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ನನಗೆ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಬೇಕು. ನಾನು ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಗಂಟೆಗೆ ಅಡ್ಡನಾವೆಂತೆ ವೇಗವಿಂದಿನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಮೂರು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಬಹುದಿಲ್ಲವೇ?

ಚೇರುವನು.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದು ಹೇಡೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಇದು ಗಂಟೆಗೆ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಕ್ತನೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾಗುವುದು.

[Mr. CHAIRMAN (SRI S. D. KOTHAWALE) in the Chair]

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, the bills that have been passed in this House which have not been given effect to, that information we have asked and also bills which have been passed and rules have not yet been framed in respect of them. This information may be directed to be furnished to the House.

Mr. CHAIRMAN.—One adjournment motion stands in the name of Sri S. S. Shettar. He may move the motion now.

5.00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. CHAIRMAN.—Sri Shettar has moved the motion; the motion moved. "That the House do now adjourn" the member may make a speech if he so desires. Before he proceeds, I wish to bring to the notice of the members the provisions of rule 58. No speech during the debate shall exceed for more than 15 minutes. I think a number of members would like to participate in the debate. So, this time limit may please be borne in mind.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. 'ಭಾಷಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿದ್ವಾಧಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅರಾಂತಿಯನ್ನು ನಮಾಜ ಏರೋದಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ತೊಂದರೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ' ಎನ್ನು ವ ಮಾತನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸ ಮಾಡಿದ್ದು ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರಾಣಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಉಳಿಂಥ ಮಾತಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀನೆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಪತ್ತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ, ಇವುಗಳನ್ನೇ ಅನುಪಾತಿಸಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನಬೇಕಾಗಿದೆ. ನುಡ್ವೆದಿಂದಲೋ ದುಡ್ವೆದಿಂದಲೋ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅವು ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ